

ผลการจัดการเรียนรู้โดยการพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียน แผนภูมิรูปภาพ ที่มีผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

Results of learning management using communication process skills development

Mathematical interpretation and presentation on reading picture charts and

writing picture charts. affecting the ability to solve problems and the

mathematics learning achievement of grade 3 students

อภิชญา ร่องชาติ ^{1} ประวีณ์นุช วสุอนันต์กุล ^{2} ธเนศพลร์ วสุอนันต์กุล ^{2}

Email: sb6180140125@lru.ac.th

โทรศัพท์ : 0884708920

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน โดยผลการ จัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เรื่อง การอ่าน แผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิรูปภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 2) เพื่อเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน โดยผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อ ความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิรูปภาพ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 กับเกณฑ์ร้อยละ 70

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย อำเภอเมือง จังหวัดเลย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 37 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำนวน 17 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิรูปภาพ จำนวน 2 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการ เขียนแผนภูมิรูปภาพ แบบอัตนัยชนิดเขียนตอบ 5 ข้อ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพ และการเขียนแผนภูมิรูปภาพ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ และ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยเลข คณิต ($\overline{\mathbf{X}}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติ t-test (One sample test)

ผลการศึกษาพบว่า 1) ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ โดยผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนา ทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียน แผนภูมิรูปภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ โดยผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมาย

ทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิรูปภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ความสามารถในการแก้ปัญหา, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์, การสื่อสารและสื่อความหมาย

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to compare the students' math problem solving abilities. The results of learning management by using infographic media together with the development of communication process skills. Mathematical interpretation and presentation on reading picture charts and writing picture charts. of grade 3 students with 70 percent criteria 2) to compare the students' mathematics achievement. The results of learning management by using infographic media together with the development of communication process skills. Mathematical interpretation and presentation on reading picture charts and writing picture charts. of grade 3 students with 70% criteria

The population used in the research were 37 primary school students in Loei Rajabhat University Demonstration School, Muang District, Loei Province, in the first semester of the academic year 2022, 37 people. Loei, a total of 17 people, were obtained by selective sampling (Purposive Sampling). Reading picture charts and writing picture charts, 2 plans, a test to measure the ability to solve math problems on reading picture charts and writing picture charts. Subjective form, written answer type, 5 questions. Reading picture charts and writing picture charts, 10 multiple choice, four-choice, and statistical data analysis were arithmetic mean $(\overline{\mathbf{X}})$ standard deviation (SD), and t-test (One sample). test)

The results of the study showed that 1) the ability to solve mathematical problems. The results of learning management by using the development of communication process skills. Mathematical interpretation and presentation on reading picture charts and writing picture charts. of grade 3 students were 70 percent higher than the criteria with statistical significance at the .05 level. 2) Mathematics learning achievement. The results of learning management by using the development of communication process skills. Mathematical interpretation and presentation on reading picture charts and writing picture charts. of grade 3 students were 70 percent higher than the threshold with statistical significance at the .05 level.

ความเป็นมาของปัญหา

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากคณิตศาสตร์ช่วยให้มนุษย์มี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบมีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบ และถี่ถ้วน ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมี ประสิทธิภาพ นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศาสตร์อื่น ๆ อันเป็น รากฐาน ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติให้มีคุณภาพและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ทัดเทียมกับนานาชาติ การศึกษาคณิตศาสตร์จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และ ความรู้ทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มี ศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ เกิดสมรรถนะ มีความรู้ ความสามารถการสื่อสาร ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคม สามารถแก้ปัญหาอุปสรรค มีทักษะชีวิตและเลือกใช้ เทคโนโลยีได้อย่างมีคุณค่า (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ดังนั้นการจัดการศึกษาคณิตศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องให้ นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยความเข้าใจที่มากพอเพียงและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะระดับ ประถมศึกษาต้องเป็น การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมนักเรียนให้รับกับการศึกษาในระดับมัธยมที่สูงขึ้น ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่มี ความสามารถรู้จักดัดแปลงตัวอย่างกิจกรรม แบบฝึกหัด ตลอดจนหาสื่ออุปกรณ์ประกอบการสอนเพื่อช่วยให้นักเรียนได้เกิด ความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง การสอนให้นักเรียนรู้จักคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็นนั้นเป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนั้นยัง จำเป็นต้องฝึกให้เยาวชนรู้จักพูด แสดงความคิดอย่างชัดเจน สมเหตุสมผล มีวิจารณญาณ ฝึกให้เยาวชน เป็นผู้รู้จริง ใฝ่แสวงหา ความรู้ กล้าแสดงความรู้ และความคิดเป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม มีน้ำใจ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เพื่อเตรียมนักเรียนให้เป็น ทรัพยากรที่มีค่าในยุคข่าวสารสนเทศและยุคไร้พรมแดนต่อไป (ปานทอง กุลนาถศิร, 2555)

ภายใต้สภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของสังคมซึ่งมีความจำเป็นที่เยาวชนจะต้องใช้ กระบวนการคิด และการจัดการ เรียนรู้ต้องทำให้เยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่จะอยู่ในสังคมที่มี การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Education for sustainable development) มีความสำคัญที่จะต้องเริ่มการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อการปรับตัวให้เข้า กับสภาวการณ์ต่าง ๆ การพัฒนาความสามารถในการคิดจึงมีความจำเป็น อนาคตของประเทศไทยขึ้นอยู่กับเยาวชนในวันนี้ เพราะในโลกยุคใหม่การแข่งขันขึ้นอยู่กับความรู้และความสามารถของคนในชาติ โดยเฉพาะเศรษฐกิจที่ใช้คนเป็นฐาน (Knowledge based economy) ประเทศไทย จึงจำเป็นต้องปฏิรูปการเรียนรู้โดยเร็วที่สุด เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของ เยาวชน ให้สามารถคิดเป็นทำเป็น มีทักษะในการจัดการ พร้อมทั้งส่งเสริมคุณธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์และรักการแสวงหา ความรู้อย่างต่อเนื่อง (รุ่ง แก้วแดง, 2543, หน้า 5) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องยืดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ และการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการ ตาม ความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 11)

นอกจากการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในปัจจุบัน การเลือกใช้สื่อการสอนที่มีความเหมาะสม สามารถช่วย กระตุ้นการเรียนรู้และความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ในวิชาคณิตศาสตร์มีเนื้อหามาก ผู้เรียนอาจรู้สึกเบื่อหน่ายในการอ่านเนื้อหา จำนวนมาก ๆ ซึ่งการนำสื่ออินโฟกราฟิก จึงเข้ามามีบทบาททำให้ผู้เรียนเข้าใจ

เนื้อหาได้รวดเร็วขึ้น อินโฟกราฟิกเป็นศาสตร์และศิลป์แห่งการสื่อสาร เป็นการนำข้อมูลที่ซับซ้อนมาจัดกระทำให้เข้าใจได้ ง่าย ยิ่งขึ้นโดยใช้ภาพกราฟิกที่สวยงามเป็นตัวช่วย ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะการตีความทั้งในการอ่านภาพ และการใช้ภาพ เนื่องจาก อินโฟกราฟิกนั้นประกอบด้วย ส่วนที่เป็นภาพและส่วนที่เป็นข้อความ เป็นการมาบรรจบกันระหว่างภาษาเขียนและภาษาภาพ การนำเอาภาพและเนื้อหาข้อมูลมารวมกัน เพื่อสื่อสารหรือสื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายซึ่งภาพกับข้อมูลนั้นจะต้องมี ความกระชับ เข้าใจได้ง่าย อินโฟกราฟิกจึงมีศักยภาพมากที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดความเข้าใจ ไม่ต้องใช้เวลามาก และช่วยจดจำสิ่งที่นำเสนอได้ง่ายกว่าการสื่อสารด้วยข้อความเพียงอย่างเดียว อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นสื่อ การเรียนรู้สร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ด้วยประสิทธิภาพ การสื่อสารที่มีอยู่ในอินโฟกราฟิก ซึ่งความสำเร็จในการเรียนรู้นั้น ย่อมสัมพันธ์กับความชัดเจนและความเข้าใจที่ได้รับจากการสื่อสารผ่านผู้สอน อินโฟกราฟิกจึงเป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยให้การ สื่อสาร มีประสิทธิภาพและสามารถจุดประกายให้ผู้อ่านอินโฟกราฟิกเข้าใจเนื้อหาข้อมูลได้อย่างลึกซึ้งดังเช่นที่ วิชิต สุรัตน์เรือง ชัย (2550) กล่าวว่า อินโฟกราฟิกที่สวยงามเป็นตัวช่วย สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ศุภผล ตาเทพ (2556) พบว่าการนำเสนอ ผลงานด้านศิลปะของเด็กช่วยกระตุ้น กระบวนการคิด การถ่ายทอดความคิดออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ดังนั้นผู้เรียนจึงเกิด ความคิดสร้างสรรค์ จากการเรียนด้วยอินโฟกราฟิก เมื่อผู้เรียนเกิดความคิดที่หลากหลายขึ้นจากการเรียน การรับฟัง แลกเปลี่ยนความคิดกับผู้อื่น ก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้และถ่ายโอนความคิด มีความคิดริเริ่มจาก การซักถาม พูดคุย และ สร้างสรรค์

จากสภาพปัจจุบันโรงเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยประสบกับปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ต่ำกว่าเกณฑ์รวมไปถึงการประเมินของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การ มหาชน) พบว่า ผลการ ทดสอบ (O - NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 ในรายวิชาคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ย ระดับประเทศอยู่ ที่ร้อยละ 39.43 และคะแนนเฉลี่ยในระดับจังหวัดอยู่ที่ร้อยละ 34.44

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยมีความประสงค์ในการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การ สื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิรูปภาพ ที่มีผลต่อ ความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งขั้นตอนใน การจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัย ใช้ทักษะการอ่านภาพและข้อมูลจากภาพ ทำให้เข้าใจเนื้อหาข้อมูลได้ง่าย ยิ่งขึ้น ช่วยสร้างความ น่าสนใจ ความเข้าใจและการจดจำได้ดีกว่าและนานกว่าการใช้ข้อความสื่อสารเพียงอย่างเดียว เนื่องด้วยเป็นการสื่อสารผ่าน การมองเห็นที่ช่วยถ่ายทอดความคิดและข้อมูลในรูปแบบที่อ่านหรือดูได้ ซึ่งข้อความที่มองเห็นได้เป็นการสื่อสารที่มีพลังในอีก รูปแบบหนึ่ง ผู้วิจัยคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ร่วมกับสื่อการเรียนรู้ดังกล่าวจะส่งผลทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถ ในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน โดยผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การ พัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการ เขียนแผนภูมิรูปภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กับเกณฑ์ร้อยละ 70

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน โดยผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนา ทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียน แผนภูมิรูปภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กับเกณฑ์ร้อยละ 70

วิสีดำเนินการวิจัย

- 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย อำเภอเมือง จังหวัดเลย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 37 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราช ภัฏเลย อำเภอเมือง จังหวัดเลย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 17 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
  - เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
     เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยเครื่องมือ 3 ชนิด ได้แก่
- 2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ
- 2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการ เขียนแผนภูมิรูปภาพ
- 2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียน แผนภูมิรูปภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 1. ศึกษาข้อมูลรายละเอียดในการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิ รูปภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อ ความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ
  - 2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ
- 3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการ เขียนแผนภูมิรูปภาพ
- 3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียน แผนภูมิรูปภาพ

4. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 4.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ
- 4.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3
- 4.1.2 ศึกษาเอกสาร ตาราง งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่ออินโฟกราฟิก
- 4.1.3 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิรูปภาพ เพื่อกำหนดจุดประสงค์การ เรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่ออินโฟกราฟิก จำนวน 2 แผน จำนวน 4 ชั่วโมง
- 4.1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่ออินโฟกราฟิก จำนวน 2 แผน เวลา 4 ชั่วโมง ซึ่ง แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้คุณลักษณะอันพึงประสงค์จุดประสงค์การเรียนรู้สาระสำคัญ สาระ การเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่ออินโฟกราฟิกและแหล่งการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล
- 4.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญการสอนวิชาคณิตศาสตร์จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้ององค์ประกอบต่าง ๆ ภายในแผนการจัดการเรียนรู้ตามแบบประเมินที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นและแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องก่อนนำไปใช้โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert (Likert Scale) ดังนี้
  - 5 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมมากที่สุด
  - 4 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมมาก
  - 3 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมปานกลาง
  - 2 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมน้อย
  - 1 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมน้อยที่สุด

จากนั้นนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย ($\overline{\mathbf{X}}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปล ความหมายโดยใช้เกณฑ์ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538: 8-11) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง แผนการสอนมีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง แผนการสอนมีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง แผนการสอนมีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง แผนการสอนมีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง แผนการสอนมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนนประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มีค่าตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 แสดงว่า องค์ประกอบของแผนการสอนมีความเหมาะสมสอดคล้องกัน ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญดังนี้

- 1) นางสลิละ ปกรณ์ชัยกุล
- 2) นางสาวนฤมล วรรณศรี
- 3) นางสาวอุไรลักษณ์ แสนบุตรดี
- 4.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 5 เมื่อเทียบกับเกณฑ์แล้วอยู่ในเกณฑ์ที่มี ความเหมาะสมมาก ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียน แผนภูมิรูปภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้
- 4.2.1 ศึกษาทฤษฎีวิธีสร้าง เทคนิคการเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบ ศึกษาแบบเรียน ศึกษาคู่มือ ครูวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิรูปภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และศึกษาเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 4.2.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
- 4.2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญด้าน การสอนวิชาคณิตศาสตร์จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (Index of item objective Congruence: IOC) และความถูกต้องด้านภาษา ตัวเลือกและการใช้คำถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่ง ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านให้คะแนนตามเกณฑ์ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตามจุดประสงค์นั้นจริง ให้คะแนน 0 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตามจุดประสงค์นั้นหรือไม่ ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่วัดตามจุดประสงค์นั้น

มีผู้เชี่ยวชาญดังนี้

- 1) นางสลิละ ปกรณ์ชัยกุล
- 2) นางสาวนฤมล วรรณศรี
- 3) นางสาวอุไรลักษณ์ แสนบุตรดี
- 4.2.4 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามที่สร้างขึ้น กับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร IOC (สมนึก ภัททิยธนี,/2546 : 150) เพื่อหาผลรวมของคะแนนแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด แล้วนำมาหา ค่าเฉลี่ยเพื่อดูดัชนีความสอดคล้อง และพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ซึ่งพบว่า ทุกข้อมีค่าดัชนีความ สอดคล้องผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าตั้งแต่ 0.70 1.00
- 4.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน แล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยาก (p) และ ค่าอำนาจ จำแนก (r)

- 4.2.6 นำคะแนนมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร Kuder – Rechardson 20 (KR-20)
- 4.2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและ การเขียนแผนภูมิรูปภาพ จำนวน 10 ข้อไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป
- 4.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการ เขียนแผนภูมิรูปภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็น แบบทดสอบแบบอัตนัย ชนิดเขียนตอบ จำนวน 5 ข้อ มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้
- 4.3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ปัญหา ทักษะการคิดแก้ปัญหาจาก แหล่งข้อมูลต่าง ๆ
- 4.3.2 ศึกษาแบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาจากผู้วิจัยท่านอื่น ๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทาง และประยุกต์ใช้ในการออกข้อสอบให้ครอบคลุมตามขั้นตอนกระบวนการในการแก้ปัญหาโดยใช้สื่ออินโฟกราฟิก
- 4.3.3 สร้างแบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย มาสร้างทั้งหมด 10 ข้อ
- 4.3.4 นำแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางการเรียนคณิตศาสตร์ที่สร้างขึ้น เสนอ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาคณิตศาสตร์จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม (Index of item objective Congruence: IOC) และความถูกต้องด้านภาษา ตัวเลือกและการใช้คำถาม แล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านให้คะแนนตามเกณฑ์ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตามจุดประสงค์นั้นจริง ให้คะแนน 0 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตามจุดประสงค์นั้นหรือไม่ ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่วัดตามจุดประสงค์นั้น

มีผู้เชี่ยวชาญดังนี้

- 1) นางสลิละ ปกรณ์ชัยกุล
- 2) นางสาวนฤมล วรรณศรี
- 3) นางสาวอุไรลักษณ์ แสนบุตรดี
- 4.3.5 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามที่สร้างขึ้น กับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร IOC (สมนึก ภัททิยธนี,/2546: 150) เพื่อหาผลรวมของคะแนนแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อดู ดัชนีความสอดคล้อง และพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ซึ่งพบว่า ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องผ่าน เกณฑ์ โดยมีค่าตั้งแต่ 1.00
- 4.3.6 นำแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย แล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่า ความยาก (p) และ ค่าอำนาจจำแนก (r)
- 4.3.7 นำคะแนนมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร Kuder Rechardson 20 (KR-20)

4.3.8 นำแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ จำนวน 5 ข้อ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ต่อไป

5. กำหนดแบบแผนของการวิจัย ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมาย ทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิรูปภาพ ที่มีผลต่อความสามารถในการ แก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ การศึกษาแบบกลุ่มเดียววัดผลหลังทดลอง One - shot case design (Cambell & Stanley, 1969) มีรูปแบบการทดลอง ดัง ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัย

กลุ่ม	ทดลอง	ทดสอบ
E	X	0

สัญลักษณ์ใช้ในแบบแผนการวิจัย

E แทน กลุ่มทดลอง

X แทน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่ออินโฟกราฟิกร่วมกับการพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การ สื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ

O แทน การทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางการเรียนคณิตศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนคณิตศาสตร์

- 6. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 4 ชั่วโมง โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้
- 6.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การอ่านแผ่นภูมิรูปภาพและการเขียน แผนภูมิรูปภาพ
- 6.2 ปฐมนิเทศ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทราบ และอธิบายถึงบทบาทหน้าที่ ของนักเรียนและผู้วิจัย
- 6.3 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการทำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิ รูปภาพ โดยใช้สื่ออินโฟกราฟิกร่วมกับการพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการ นำเสนอ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คณิตศาสตร์ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิรูปภาพ
- 6.4 ดำเนินการจัดการเรียนรู้สื่ออินโฟกราฟิกร่วมกับการพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อ ความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เรื่องการอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิรูปภาพโดยจัดการเรียนรู้ตาม แผนการจัดการเรียนรู้ที่เตรียมไว้ ทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาจำนวน 5 ข้อและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนคณิตศาสตร์จำนวน 10 ข้อ

6.5 เมื่อเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้แล้วให้ทำการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนทำทำ แบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาจำนวน 5 ข้อและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์จำนวน 10 ข้อ โดยมีระยะเวลาทำแบบทดสอบ 1 ชั่วโมง แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย อำเภอเมือง จังหวัดเลย ที่กำลัง ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 17 คน

ตอนที่ 1 ผลเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ โดยผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนา ทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียน แผนภูมิรูปภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ โดยผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะ กระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิ รูปภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 2 ผลเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ โดยผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะ กระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิรูปภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	μ_0 (ร้อยละ 70)	$\bar{\mathbf{x}}$	S. D.	t	sig
ความสามารถในการแก้ ปัญหาทางคณิตศาสตร์	17	10	7.000	7.938	1.52	2.531*	.01

^{*}**p** < 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังจาก ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ มี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.938 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.52 คะแนน และเมื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า คะแนน เฉลี่ยของความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ โดยผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการ สื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิรูปภาพ ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	μ_0 (ร้อยละ 70)	$\overline{x}$	S. D.	t	sig
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คณิตศาสตร์	17	10	7.000	7.875	1.66	2.15*	.02

^{*}**p** < 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิ รูปภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่ออินโฟกราฟิกร่วมกับการพัฒนาทักษะ กระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.875คะแนน ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 1.66 คะแนน และเมื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า คะแนนเฉลี่ย ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่าน แผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิรูปภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

- 1. ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ โดยผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการ สื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิรูปภาพ ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ โดยผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อ ความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เรื่อง การอ่านแผนภูมิรูปภาพและการเขียนแผนภูมิรูปภาพ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ประเด็นสำคัญสำหรับการอภิปรายผลมีดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังจาก ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการ นำเสนอกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่าความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้โดยใช้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 7.938 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.38 และเมื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการ แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อ ความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้อง

กับ สมมติฐานข้อ ที่ 1 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การ สื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ ทำให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่ง มีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะ กระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อ ความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.875 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.75 และเมื่อทดสอบ สมมติฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้โดย ใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนมากขึ้น มีความสามารถในการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาและแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์จน สามารถหาคำตอบของโจทย์ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผลการเรียนแบบใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อ ความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอจะมีปัญหาที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้มีส่วนช่วยให้ผู้เรียน พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาที่มีความขับข้อนและเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ได้สูงขึ้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ หนึ่งซึ่งใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

- 1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้
- 1.1 การเลือกปัญหาที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนต้องเป็นปัญหาที่น่าสนใจ เหมาะสมกับวัย และ เป็นเรื่องใกล้ตัวที่สามารถนำไปเชื่อมโยงกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ หลากหลาย การจัดกิจกรรมในลักษณะนี้ ผู้สอนจะต้อง ให้ความสำคัญกับการกำหนดปัญหาที่ใช้เป็นฐานเป็นอย่างยิ่ง ทุก ปัญหาที่ใช้เป็นฐานจะต้องกระตุ้น ให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ ความสามารถเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างครบถ้วน ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ที่ต้องการ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหายิ่งขึ้น
- 1.2 ถึงแม้ผลการวิจัยจะพบว่า การพัฒนาทักษะกระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอได้สูงขึ้น แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการแสดงแนวคิดทางคณิตศาสตร์เป็นด้านที่มีพัฒนาการน้อย ที่สุด ด้วยเหตุนี้ ผู้สอนต้องให้ความสำคัญในด้านนี้ โดยการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา ในการสื่อ ความหมายทางคณิตศาสตร์เพื่อส่งเสริมการแสดงแนวคิดทางคณิตศาสตร์ ซึ่งแสดงออกมาโดยการเขียนได้อย่างถูกต้องและ เป็นลำดับขั้นตอน
  - 2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ความสามารถในการสื่อสารทางคณิตศาสตร์วัดผลผ่านการเขียนถึงแม้จะมีกิจกรรมที่ฝึกให้ ผู้เรียนสื่อสารโดยการพูดแต่ยังไม่มีการวัดผลทางด้านนี้ ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรจะมีการวัดผลความสามารถในการสื่อสาร ทางคณิตศาสตร์ผ่านการพูด

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2544). **การแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2545**). คู่มือการจัดการสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน** พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรมวิชาการ. (2546). **การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์** ชั้นมัธยมศึกษาปีที่1-6 ตามหลักสูตร การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2548). **การเรียนรู้แบบเน้นปัญหาเป็นฐาน.** ในสารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับที่ 34, หน้า 77-80. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกวลิน ชัยณรงค์. (2554). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
- ขจร พีรกิจ. (2557). Absolute Infographic มุมมองใหม่ เข้าใจสื่อ. เอกสารประกอบคำบรรยาย. มหาวิทยาลัย รามคำแหง. อาคารนครชุม.
- จิตติมา ชอบเอียด. (2551). **การใช้ปัญหาปลายเปิดเพื่อส่งเสริมทักษะการให้เหตุผลและทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์** ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
- ชินกฤต อุดมลาภไพศาล. (2557). **การสื่อสารเชิงอินโฟกราฟิกในข่าวหนังสือพิมพ์ธุรกิจ.** Paper presented at the การ ประชุมระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.